

Vladimír Dvořáček: Až 25 európskych bánk zo 130 nezvládlo testy simulujúce finančnú krízu
27.10.2014, Rozhlasová stanica Slovensko. K veci, Rozhovor

Až 25 európskych bánk zo 130 nezvládlo testy simulujúce finančnú krízu

(27. 10. 2014; Rozhlasová stanica Slovensko, K veci; 18.18; por. 2/3; Gabriela Kajtárová / Michal Katuška)

Michal Katuška, moderátor:

"Prísnejším testovaním bánk neprešlo 25 veľkých európskych finančných domov. Po roku testovania to oznámila Európska centrálna banka. O podrobnejších výsledkoch skúmania sa Gabriela Kajtárová rozprávala s Vladimírom Dvořáčkom, riaditeľom dohľadu nad finančným trhom v Národnej banke Slovenska."

Vladimír Dvořáček, riaditeľ dohľadu nad finančným trhom v Národnej banke Slovenska:

"Toto komplexné hodnotenie bánk pokladáme za ojedinelé a výnimočné cvičenie, ktoré sa uskutočnilo v rámci európskeho bankového sektora, pretože nepozostávalo len zo stresového testovania bánk, ale aj z komplexnej previerky aktív bánk. To znamená, preverovali sa aj úverové vzťahy."

Gabriela Kajtárová, redaktorka:

"25 bánk neprešlo. Povedzme si, prečo tieto banky neprešli, a čo budú musieť teraz spraviť, aby napravili tú situáciu."

Vladimír Dvořáček:

"25 bánk v porovnaní so 130-kou napovedá, že ide o pomerne dosť veľký počet. Na druhej strane tieto banky vedeli o svojich problémoch, a už v priebehu cvičenia a pred cvičením robili isté opatrenia, takže nakoniec ten kapitálový nedostatok, ktorý bol preukázaný, je relatívne nízky, je to 25 miliárd eur. Treba však povedať, že veľkú časť z tohto tieto banky už vykryli za prvých deväť mesiacov, a ku dnešnému dňu vykazujú len 9-miliardový nedostatok. A súčasne by som chcel povedať, že posledné dva roky sa podarilo týmto bankám získať do sektora takmer takmer 200 miliárd eur. Keby sme toto cvičenie robili pred dvoma rokmi, tie cvičenia by boli s oveľa horšími výsledkami."

Gabriela Kajtárová:

"Vieme vylúčiť, že niektoré z týchto bánk skrachujú, alebo že by sme boli opäť svedkami situácie, kedy ich musí zachraňovať štát?"

Vladimír Dvořáček:

"Toto cvičenie malo významný vplyv aj na to, že banky sa dopredu pripravovali. Banky vedeli o svojich nedostatkoch, a budú musieť v blízkej dobe predložiť tzv. kapitálové plány na doplnenie kapitálu, a v horizonte šiestich, resp. deviatich mesiacov budú musieť preukázať autoritám, že tento kapitál doplnili. Nepredpokladám, že by to viedlo ku krachu týchto bánk."

Gabriela Kajtárová:

"Najhoršie skončil taliansky bankový sektor. Tam neprešlo až deväť bánk, potom je tu Cyprus, Grécko, tam neprešli tri banky. Môže to ohroziť nejakú stabilitu v týchto konkrétnych krajinách?"

Vladimír Dvořáček:

"Ono v absolútnych číslach to tak vyzerá, ale na druhej strane ten výsledok Talianska nie je až taký veľmi zlý, pretože v celkovom objeme v porovnaní k veľkosti talianskeho bankového sektora je to pomerne malá suma. Čiže ja nepredpokladám, že by tento výsledok mal nejakú negatívne ovplyvniť situáciu v talianskom bankovom sektore."

Gabriela Kajtárová:

"Do stresového testovania na Slovensku boli zapojené tri slovenské banky - Slovenská sporiteľňa, Všeobecná úverová banka a Tatra banka. Povedzme si, ako dopadli v testovaní."

Vladimír Dvořáček:

"Výsledky všetkých troch bánk sú veľmi dobré. Sú vysoko nad požadovanou regulačnou hranicou 8 percent kapitálu a patríme k najlepším bankovým sektorom v Európe, dosiahli sme ale nielen v týchto ukazovateľoch, a dlhodobo dosahujeme nadpriemerné výsledky."

Gabriela Kajtárová:

"Slovenský bankový sektor je zdravý a dôveryhodný, konštatujete, čím si to vysvetľujete?"

Vladimír Dvořáček:

"Slovenský bankový sektor dlhodobo vykazuje veľmi dobré výsledky. Je to vďaka tomu, že slovenský bankový sektor má tradičný bankový model. Znamená to, že predovšetkým sa zaoberá poskytovaním úverov a prijímaním vkladov. Je to veľmi málo rizikových operácií, ktoré spôsobili aj svetovú finančnú krízu. My sme

radi a tento významný test kvality aktív bánk to potvrdil."

Gabriela Kajtárová:

"Do testu boli zapojené avšak iba tri banky. Čo tie ostatné? Vieme, v akej sú kondícii tie?"

Vladimír Dvořáček:

"Nepriamo boli do testu zapojené aj ďalšie banky, ktorú sú súčasťou veľkých bankových skupín, ale vieme aj, aký je stav tých ďalších bánk, pretože tu vykonávame dennodenný dohľad na mieste a na diaľku, preto môžeme konštatovať, že toto platí o celom slovenskom bankovom sektore."

Gabriela Kajtárová:

"Od 4. novembra preberá dohľad nad bankami Európska centrálna banka. Ide o prvý pilier tzv. Bankovej únie. Čo sa zmení na Slovensku s ohľadom na kontrolu bánk?"

Vladimír Dvořáček:

"Dôjde k významnej zmene. Niektoré kompetencie budú odovzdané do Európskej centrálnej banky. Týka sa to najmä významných bánk. Medzi tieto významné banky na Slovensku patrí šesť najväčších bankových domov. Okrem Slovenskej sporiteľne, VÚB a Tatra banky do tejto skupiny ešte budú patriť dve dcérske spoločnosti KBC, to znamená ČSOB a ČSOB Stavebnou sporiteľňa, a poslednou bankou bude Sberbank z dôvodu cezhraničného pôsobenia tejto bankovej skupiny. U týchto bánk bude mať právo vydávať rozhodnutia vo vzťahu k týmto bankám Európska centrálna banka. Národná banka Slovenska sa však aj naďalej bude spolupodieľať na príprave týchto rozhodnutí. Okrem toho máme ďalších sedem bánk, a tu Národnej banke zostávajú tie kompetencie, ktoré mala doteraz."

Michal Katuška:

"Toľko Vladimír Dvořáček, riaditeľ dohľadu nad finančným trhom v Národnej banke Slovenska v rozhovore s Gabrielou Kajtárovou. No a v rozhovore teraz budeme pokračovať s reportérom týždenníka Trend Ľuboslavom Kačalkom. Zdravím vás."

Ľuboslav Kačalka, reportér týždenníka Trend:

"Príjemný podvečer."

Michal Katuška:

"Pán Kačalka, skúsme pokračovať v tom, čo už bolo povedané, a skúsme odpovedať na prvú otázku, že ako na výsledky stres testov zareagovali trhy."

Ľuboslav Kačalka:

"Treba povedať, že čo sa týka správania sa na trhoch, žiadna apokalypsa sa neudiala, bolo to dané aj tým, že výsledky boli úmyselne nahlásené na nedeľu, teda keď sú burzy zatvorené, práve preto, aby špekulanti nemohli nejakým zásadným spôsobom ovplyvniť dianie na trhoch. Na druhej strane výsledky sa pomaly dostávali vonku, neboli žiadnym zásadným prekvapením, čiže z globálneho hľadiska na trhoch nie je žiadne nepokoj. Samozrejme v prípadoch Talianska, Španielska, tam sme popoludní videli pokles akciových trhov o zhruba 2 percentá, čo je zrejme reakcia aj na zverejnenie stresových testov bánk, ale na druhej strane nie je to nič, čo by sa na takýchto trhoch už v minulosti nestalo, čiže bol by som pokojný, a ešte by som doplnil, v Rakúsku, kde sa počítalo s tým, že neprejde viac bánk, ale nakoniec neprešla iba jedna, tak tam naopak na viedenskej burze vidíme, že skupiny, ktoré prešli a sú zdravé, tie sa finančne posilňujú."

Michal Katuška:

"Keby sme pokračovali v tej analýze, že aké to má vlastne dosahy, výsledky tých stres testov, ako dopadli, či sú dobrou správou, tak čo by sme povedali, pretože pred tým testovaním a počas neho sa objavili aj obavy, že by výsledky mohli vyvolať novú vlnu krízy a paniky. Boli opodstatnené vôbec tieto katastrofické vízie?"

Ľuboslav Kačalka:

"Ja by som to prirovnal k návšteve zubára. Všetci sa toho bojíme, a vieme, že ak si do toho kresla sadneme, tak sa môže objaviť drobný kaz, a to liečenie bude bolieť, ale na druhej strane všetci dobre vieme, že ak toho zubára budeme ignorovať, problémy budú oveľa väčšie, my myslím si, že toto je presne tá situácia, ktorá sa hodí sa stresové testovanie bánk. Áno, objavili sa nedostatky, na druhej strane nikto asi neveril, že banky nie sú v problémoch. Naopak, všeobecne sa hovorilo o tom, že nejaké vady v rámci bankových... sa ukazujú, a toto je spôsob, ako začať liečiť celý bankový sektor, čiže myslím si, že treba to prijať pozitívne."

Michal Katuška:

"Pán Kačalka, prečo by sme mali teda veriť, že tieto testy boli dostatočne prísne a zachytávajú tú skutočnú realitu? Ja teraz narážam na to, že už v minulosti boli banky vystavené takýmto testom, aj nimi dokonca prešli, no a následne potom niektoré z nich potom skrachovali."

Ľuboslav Kačalka:

"Bolo to dané tým, že krízové scenáre, ktoré sa používali, boli veľmi mierne, aj na Slovensku, v Česku, aj v ďalších krajinách sa robili stresové testy ešte pred 2008 rokom, teda v období, keď hospodárstvo silne rástlo, a tomu zodpovedali aj jednotlivé krízové scenáre. Pracovalo sa so základným scenárom rozvoja, potom miernejší pokles, ale ani ten najmiernejší pokles, s ktorým sa v rámci tých matematických modelov počítalo, nebol dostatočne katastrofálny, aby odhadol, čo sa naozaj stane. Čo sa teraz zmenilo, dnes vybehlo do bánk strašne veľa odborníkov, to, čo sa dialo v bankách, a aká hĺbková bola tá kontrola, tak bola taká, ako keby sa tie banky predávali."

Michal Katuška:

"Z pohľadu toho spotrebiteľa je výsledok tých stres testov slovenských bánk dobrou, alebo zlou správou?"

Ľuboslav Kačalka:

"Ja si myslím, že nie je dôvod obávať sa. Spotrebiteľia môžu byť naopak pokojní. Práve to, čo sme hovorili, že banky nepožičiavajú až tak veľmi, ako možno v zahraničí, na druhej strane to, že slovenskí klienti platia pomerne veľa bankám, tak tie banky majú dostatok peňazí na to, aby zvládli aj nečakané situácie."

Michal Katuška:

"A posledná otázka, zmení sa nejakým spôsobom správanie bánk teraz, keď majú testy za sebou?"

Ľuboslav Kačalka:

"Čiastočne určite budú opatrnejšie, minimálne preto, že vedia, že nad nimi stojí ten prísnejší policajt. Na druhej strane znovu, čo sa týka posudzovania jednotlivých aktív, je tu vývoj v rámci európskej regulácie, tá je čoraz prísnejšia, to znamená, že banky nielen kvôli tomu, že sa dostali pod spoločný európsky dohľad, ale aj kvôli tomu, že sa menia pravidlá pre kapitálovú primeranosť, to znamená, že banky čoraz viac musia sa správať obozretne, a myslím si, že nie je dôvod, prečo by sa nemali správať."

Michal Katuška:

"Stres testy bánk a Ľuboslav Kačalka, reportér týždenníka Trend. Ďakujeme pekne, že ste prišli."

Ľuboslav Kačalka:

"Ďakujem za pozvanie. Prijemný večer."